

P733

PRENUMERATA
 ARGENTINOJE METAMS 4 PESAI
 PUSEI METU 2 PESAI
 UŽSIENY METAMS DU DOLERIAI
 RAŠTUS IR PRENUMERATAS SIŪSTI
 ADRESU:
 CASILLA DE CORREO 303-Bs. Aires.
 * ASMENIŠKAI KREIPTIS
 GATVĖ SAN JUAN 1537-Bs. Aires.
 ŠIUKIOMIS DIENOMIS NUO 19 IKI 22 VAL.
 SVENTOMIS " " " 9 IKI 12.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

«LA VOZ DE LOS LITUANOS EN ARGENTINA»

ATSKIRO
 NUMERIO
 KAINA
 VISOJ
 ARGENTINOJ
5
 CENTAVAI
 REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN
 SAN JUAN 1537-Bs. Aires
 DIRECCIÓN POSTAL
 CASILLA DE CORREO 303-Bs. Aires

MET. IV SEMANARIO LITUANO APOLITICO - ORGANO DE LA SOCIEDAD CULTURAL Y DE SOCORROS MUTUOS „LIETUVA“ REDAGUOJA NEPARTINIS DARBO ŽMONIŲ SAVAITRAŠTIS-LEIDŽIA SAVIŠALPOS IR KULTŪROS DRAUGIJA NUM. 120 REDAKCINĖ KOMISIJA „LIETUVA“

BRAZILIJOS RESPUBLIKOS PASKELBIMO DIENA.

Lapkričio 15 d. Brazilijos tauti nę šventė ir ji buvo iškilmingai švenčiama visoje Brazilijoje. Iki 1889 metų Brazilija buvo monarchija ir ją valdė imperatoriai. Bet 1889 metais lapkričio 15 d. Rio de Janeiro mieste Brazilija tapo paskelbta respublika.

NETURI EKONOMINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS.

Brazilija yra skaitoma labai turtinga šalimi. Tuo žinoma, brazilai didžiuojasi ir šiomis dienomis, „A. Gazeta“ net rašo, kad Brazilija, girdi, galinti gyventi visai ne priklausomai nuo kitų valstybių. Kad Brazilija daug ką turi, tai tiesa, bet taip pat daug ko ir neturi, kaip akmens, anglies ir naftos. O visų svarbiausia, tai kad Brazilija neturi ekonominės nepriklausomybės, kuri yra anglų ir amerikiečių rankose.

BŪSIMOJE REVOLIUCIJOJE VEIKS DRAUGE SU KOMUNISTAIŠ.

Vokietijos hitlerininkų vadai galutinai nutarė po rinkimų pereiti prie revoliucinių kovos metodų, jei Hindenburgas neperduosiąs valdžios Hitleriui.

Hitlerininkas Merker priešrenkamajame susirinkime Karaliaučiuje pareiškė, kad jei hitlerininkai gausią daugumą, jie tuojau reikalausią perduoti valdžią Hitleriui.

Merker pridūrė: „Mes nebijom Reicherio. Mes turim milionaų autuvų. Būsimoje revoliucijoje mes veiksime kartu su komunistais“

LATVIJOS NACIONALISTAI PRIEŠ LIETUVIUS.

Ryšy su neseniai Lietuvos spaudoje tilpusiais straipsniais, Lietuvos užsienio politikos klausimais, kurie palietė Lenkiją ir Latviją, latvijos nacionalistai Lietuvai atrodė labai nepalankiai. Jie nurodė, kad Latvijos santykiai turi būti išplėsti su Lenkija, o ne su Lietuva. Esą to reikalauja Latvijos politiniai interesai. Vilniaus ir Klaipėdos klausimu jie tiesiog pareiškė, kad „nei Vilniaus, nei Klaipėdos klausimu mes Lietuvai palibėti negalim ir nenorim.“ Tai reiškė Latvijos nacionalistų vadas Bergas.

PASAULINĖ APŽVALGA

JAPONAI PLAUKIA BRAZILIJON.

Per pirmuosius 10 šių metų mėn japonų imigravo Brazilijon 1245 šeimos. Apie 8.000 žmonių. Dar yra laukiama šį mėn. 271 šeima apie 2000 žmonių. Visi jie japonijos vyriausybei padedami kolonizuojami ant žemės ūkio. Kitus metus japonų dar daugiau imigruos Brazilijon negu šiais metais.

LATVIJOJE LEGALIZUOJAMI ABORTAI.

Latvijos seimanas įneštas įstatymo projektas, kuriuo legalizuojami abortai. Įstatymo projektą įnešė socialdemokratų frakcija. Įstatymo projekto autoriai paaiškina, kad dabar nelegališki abortai daromi tūkstančiais ir dažnai baigiasi moterų mirtimi, nes abortus daro ne specialistai gydytojai, o „šundaktariai“.

Įstatymo projektas leidžia gydytojams tam ikirais atvejais, mo finai prašant, daryti abortus.

Artimiausioje ateity abortų legalizavimo įstatymas bus svarstomas Seime. Beveik visos frakcijos pasisako už jo priėmimą.

ANGLŲ LAIVŲ KOMPANIJA PALAIKYS SUSISIEKIMĄ SU PABALTĖS KRAŠTAIS.

Lietuvos laikraščiai rašo, kad viena anglų laivų susisiekimą bendrovė nutarė išplėsti tiesioginį susisiekimą tarp Londono ir Rygos. Nuo šio mėn. pabaigos tarp Londono - Rygos - Klaipėdos - Londono reguliariai kursuos du greitai laivai, kurie labiausiai tiks sviesto ir bekonų transportui. Šitie laivai kartą per savaitę įplauks į Rygos ir Klaipėdos uostus ir ten pasiliks po vieną dieną.

UKRAINIEČIAI VĖL DEGINA LENKŲ DVARUS.

Iš Lvovo pranešama, kad prie Javorovo miestelio, kur neseniai įvyko visa eilė lenkiškų namų ir dvarų padegimų del kurių tapo sužinta visa eilė ukrainiečių, dabar vėl prasidėjo gaisrai. Policija patyrė, kad gaisrai kilę iš padegimo.

REPUBLIKONŲ ŠNIPAI LABDARINGOSE ĮSTAIGOSE.

Chicagos penktos apygardos Amerikos Kongreso Atstovų Rūnų se atstovas A. J. Sabath patyrė, kad Darbo ministeris Doak pasiuntęs savo šnipus į visas labdaringas įstaigas, sužinoti, ar jos nešelpia svetimtaučių bedarbių, kuriuos galėtų deportuoti kaip visuo menės naštą iš A. J. V. Ryšy su tuo atstovas Sabath pasiuntė prezidentui Hoover laišką, nurodydamas, kad toks pasielgimas neleistinas ir ne humaniškas, skiepijantis svetimtaučiuose baimės būti išdeportuotais. Jis taip pat nurodo, kad tie svetimtaučiai nėra jokie kriminalistai, bet aplinkybių aukos.

Savo laiško pabaigoje jis Darbo ministeriui pataria savo šnipus pasiųsti ieškoti ir deportuoti tikrus kriminalistus.

ŪKIO IR NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJŲ ŠAUKIMAS.

Yra žinių, kad pasaulinė ekonominė konferencija bus suaukta vasario 13 dieną. Bent tokia data, provizoriškai nustatyta konferencijai suaukti. Tačiau kai kurios valstybės yra jai priešingos, ir galimas dalykas, kad konferencijų šaukimo data bus pakeista pasikirta kelias dienas ankščiau ar vėliau.

KINIJOJ SUKILO ŪKININKAI.

Del nepakenčiamų mokesčių Kinijos ūkininkai daugiau kenčia, negu kurios nors kitos valstybės ūkininkai. Vėliausiu laiku jie ten sukilo ir apgulė Yangchow miestą, apie 50 mylių nuo Nankino. Tarp policijos, kariuomenės ir ūkininkų susirėmimus užmušta ke liolika žmonių ir daug sužeista.

Ūkininkai reikalauja, kad visoki karo vadai savo karo reikalams neimtų mokesčių nuo ūkininkų.

AMERIKOS ŽMONIŲ APGROBIMAS

DEL KRIZIO, AMERIKONAI KALTINA HOOVERĮ ŠAMOKSLE SU STAMBIAIS BANKAIS.

Depresija, didžiausias nedarbas žmonių pinigų sugrobimas - tai Hooverio valdžios darbo pasekmė - sako demokratai ir tęsia toliau: Hooveris savo kalboje negalėjo išaiškinti, kodėl Amerikoje milijonai žmonių neteko darbų ir pražudė savo sutaupytus pinigus tūkstančiuose užsidariusių bankų. Jis bandė nuversti bėdą ant svetimų šalių. Bet tai juokinga akyvaizdoj to vieno fakto, kad Amerikon šiandien yra sutrauktas kone viso pasaulio ko ne visas auksas.

Amerikos beširdžiai finansistai valdo Hooverį, o per Hooverį ir jo republikonišką partiją valdo Ameriką. Nors šitas pasakymas gal skamba kaip socialistų generalizacija, vienok toks yra neužginčijamas faktas. Kada Hooveris tapo išrinktas prezidentus keturi metai atgal, de presija jau buvo prasidėjus ir buvo aišku, kad ateity laikai bus blogesni. Vienok daugelis žmonių, kaip biznierių profesionalų taip ir darbininkų turėjo sutaupe po keletą tūkstančių dolerių, kiti ir daugiau, ir niekad netikėjo, kad jie tuos pinigus galėtų prarasti.

Po Hooverio išrinkimo Amerikos didieji finansistai padarė didžiausią ir bauriausią suokalbį prieš Amerikos žmones. Priešaky jų suokalbininkų buvo Morganas ir jo First National bankas, The Chase National bankas, The National City Co., o su jais bendradarbiavo Hooverio finansų ministeris Melonas. Šitie suokalbininkai nutarė ir padarė planus atimti nuo Amerikos žmonių jų pinigus. Su pinigais mat žmonės jautėsi nepriklausomi, nebuvo lengvai sukontroliuojami, veikė savistoviškai biznyje, steigė mažas bendroves, pramonės įstaigas ir t. t. Kadangi pinigais yra žmonių savistovybės svarbiausia įmonė, finansų didieji mekleriai pasiryžo atimti tą įmonę ir vėl padaryti žmones savo vergais.

Su Hooverio patarimu jie pradėjo monyti žmones, kad pirktų šėrus. Tyčia kėlė šėrų kainas, kad padarė rodžius kaip lengvai galima praturtėti iš spekuliacijos. Tuo tarpu Hooveris ir jo valdžia žinojo, kad visi tie šėrai nebuvo verti nė dešimtos dalies tų kainų, o kiti nė šimtinės dalies. Tokiu būdu buvo

sutraukta į Wall streetą bilionai dolerių žmonių pinigų.

Kada visi žmones, kas tik turėjo nors tūkstantį dolerių, buvo priversti vilioti prie spekuliacijos, daugelis jų išmoko spekuliuoti ant įmokėjimo, kas vadinama yra „margin“. Įmokėjus \$1.000 galima buvo pirkti šėrų \$10.000 vertės, ir tada brokeris skolinosi \$9.000 iš bankų. Jei gu vėliaus šėrai pakilo iki \$15.000 tai juos pardavus galima buvo uždirbt \$5.000 už \$1.000. Bet jeigu jie nupuolė iki \$ 8.000, tai įmokėtas \$ 1.000 žuvo.

Kada suokalbininkai išmokino žmones spekuliuoti ant įmokėjimo arba „margin“, jie pradėjo kelti procentą už paskolinamus pinigus tokiai spekuliacijai. Mažose ir dideliuose bankuose visoj Amerikoje gulėjo neapsakoma daugybė pinigų, kuriuos ten turėjo sudėję paprasti darbininkai. Tų darbininkų ir jų pinigų finansiniai suokalbininkai „marketo“ spekuliacion negalėjo patraukti. Bet jiems lengva buvo patraukti tūkstančius bankierių, kurių globoj tie „nekalti“ pinigai gulėjo. Jie pažadėjo bankieriams 10 nuo šimčių, paskui 12 nuošimčių ir net iki 20 nuošimčių už paskolinimą banko pinigų Wall Streeto spekuliacijoms. Bankieriai viens už kito pradėjo siųsti New Yorkan milijonų milijonus dolerių. Net ir mažiau si bankai turėjo pasiuntę New Yorkan po \$ 200.000 spekuliacijos paskoloms.

Tai dabar jau finansiniai mekleriai turėjo sutraukę į savo rankas visų žmonių pinigus, „kaltų“ ir „nekaltų“. Kad iš bankų išvilio ti pinigai tikrai ant visados pas juos paliktų, jie įkalbėjo bankam kad pirktų nuo jų svetimų šalių bonus, Argentinos, Brazilijos ir t. t. Geresniam patraukimui bankieri jie davė jiems 10 procentų komisijos už pirkimą tokių bonų. Mažų bankų prezidentai už su dėtus žmonių pinigus supirko bankan tiek bonų kiek tik galėjo, o komisio pinigus pasidėjo sau į kišenę

Kada ir tas buvo atlikta, Wall Streeto beširdžiai bosai ūmiu laiku numušė visą „marketą“, visus šėrus ir bonus, iki pačios bedugnės. Šėrai, už kuriuos žmonių buvo mokėta po \$ 200., buvo nupuldyti iki \$ 1. Viskas žlugo žmonėm ir jų netikusiem bankieriam, ir viskas atsidūrė žiaurių suokalbininkų rankose.

Šeštadienį, gruodžio 17 d., draugijos „LIETUVA“ salione San Juan 1537 ruošiamas DIDELIS VAKARAS. Plačiau skaitykit skyruje „vietos lietuvių gyvenimas“.

„SANDAROS“ 2 - kuopa ruošia š. m. gruodžio m. 4 d. salione „JOSE VERDI“, c. Almirante Brown DIDELĮ ŠOKIŲ POPIETĮ visiems veltui.

TOBULEKIME

Nuolat kartojama Arg. lietuvių spaudoje reikalingumas kelti lietuvių vardą svetimtaučių akyse. Deugelis tokių straipsnių autorių mano, kad išdavus policijai visus lietuvius komunistus, anarchistus ir dar kitokius istus - bus padarytas šventas lietuvių vardo pakėlimo darbas ir mes (žinoma, likusieji už kalėjimo durų) skraidysime kaip šventieji padangėmis, kuriuos gerbs (gal ir garbins?) visa Argentina. Daleiskime, kad tas įvyktų, sulig tokių straipsnių autorių norų, ar mes iš tikrųjų jau tada svetimtaučių būtum gerbiame?

Panagrinėkime savo prigimtį grynai lietuviškose aplinkybėse, savo tėvynėje Lietuvoje, kaip į mus žūri kaimynai. Visi kaimynai pasakys tuojuos vieną bendrą ydą: tai negerbimas paties savęs (tik savęs gerbimo jausmą nereikia sumaišyti su puikybe, kurios pas lietuvius yra perdaug.)

Kad žmogus galėtų gerbt pats save, jis turėtų save išvaizduoti kokiu tai kietu, suformuluotu, užbaigtu daiktu, kuris nesviruoja nei nuo temperatūros, nei nuo vėjo, nei nuo žodžių, nei nuo pažadų.

Jei žmogus save gerbs, tai nedaleis niekuomet save išjuokti. Nedaleist save išjuokti, taip pat nereikia suprasti, kad tam galima pasipriešinti fiziniai - skelti į snukį, kad kitą kartą nedrįstų ne prasižioti. Kulturingesnių tautų žmonės kitaip supranta reikalą. Jei išjuokia reiškia yra koks nors pamatas, yra priežastis. Kitų išjuokiamas jis pasistengia užgniaušt kitų padarytą širdies skausmą ir kartu su tuo pasilieka atydesnis ir labiau pats save seka, kad iš jo lūpų, veiksnių neišeitų nieko tokio kas duotų progos vėl iš jo pasijuokti. Tik taip žmogus žingsnis po žingsnio gali tobulėti; gerbdamas save nenoromis privers, kad ir kiti jį gerbtų.

Vienas iš svarbiausių blogumų, kurį nešiojame su savimi - tai, kad nesame verti pasitikėjimo.

Nors nuo Vytauto laikų praėjo virš 500 metų, bet pažangos nepadaryta nė ant žingsnio. Kaip anais laikais lietuviai lengvai sulaužydavo duotąjį garbės žodį, net priešai, jau nekalbant apie paprastą pasižadėjimą - išduodami mūsų patikėtą paslaptį; ir visai su ramia širdimi. Maža to, mes dažnai ieškom būdų net atkeršinti tam, kuris drįso tiesiai į akis pasakyti, ir parodyti kokiais karta is niekšais esame.

Kai žmogus save negerbia, tai pas jį nėra jokio noro atsikratyti nuo to purvo, kurį jis su savimi nešioja ir iš to gimsta kiti blogumai bei ydos. Taigi tą, ką mums perdavė tėvai, mes nuo to ir čia Argentinoje kenčiam.

Čia nekaip žiūrima į žydus, (juos vadina rusais), už tas pačias žydų tautos ypatybes, kaip ir visur. Čionykščiai žino, kad jų dauguma vengia darbo, prekyboje stengiasi apsukti; bet žino, kad žydas davęs žodį jį būtina išpildyti ir neapvils.

Su didžiausiu užsitikrinimu kalba argentinietis, kuomet jis sako: man anglas arba vokiečiai prižadėjo tą ar tą padaryti arba pristatyti. Tuomet jiems nė raštiško pasižadėjimo nereikia, nes žodis yra stipresnis ir garbingesnis.

Ar pasieksime ir mes kada nors tokios pagarbos? Būtinai turim, jog tai nuo mūsų priklauso. Tik reikia noro ir eiti tiesiais keliais, o ne vien tik save teisinti ir kitus peikti.

Jog juokinga atrodo kurs sakomania negerbia dėl to, kad mano kaimynas yra toks ir toks; lygiai juokingai atrodys pasakius - man pilvą skauda, nes plaukai nesušukuoti.

KALĖDOS

Tradicinė Krikščionybės šventė artinasi. Prasidėjus žienos šalčiams dar skaudžiau jaučiamas krizis jūsų senoje tėvynėje.

KOKI DŽIAUGSMA

ir kokią paguodą jūsų artimiesiems suteiks jūsų maža dovana iš tolimos Argentinos.

Paštu, Orlaiviu ir Télegrafu

parsišimsė jūsų pinigų į pat jūsų šeimynos namus Lietuvoje.

BANCO HOLANDES

DE LA AMERICA DEL SUR

BARTOLOME MITRE 234

BUENOS AIRES

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lietuvoj ruošiamas bažnyčios įstatymas.

Lietuvos Valstybės Taryba pradėjo ruošti tam tikrą įstatymą, kuris numato santykius tarp valstybės ir esamų bažnyčių. Bus numatytos ir taisyklės naujoms bažnytinėms ir tikybinėms organizacijoms įsisteigti.

Reguliuoja Nemuno vagą.

Baigiama reguliuoti Nemuno srovės vagą nuo Kauno iki Nevėžio. Nemunas netrukus bus pirmos eilės geras vandens kelias.

Lietuva Anglijoje užsisakė karo lėktuvą.

Iš Lietuvos į Londoną buvo nuvykęs Lietuvos aviacijos pulkininkas Gustaitis, apžiūrėti ir užsakyti Anglijoje naujausių karo lėktuvų.

Kaip apsaugoti darbininkų uždarbį, kad jie jo nepragertų.

Yra darbininkų, kurie, gavę atlyginimą eina į smulkę ir ten dažnai visos savaitės uždarbį prageria. Atatinkamose Lietuvos įstai-gose dabar iškeltas sumanymas paruošti įstatymo projektą, pagal kurį darbdaviai dalį darbininko uždirbto atlyginimo turėtų mokėti ne pačiam darbininkui, bet jo šeimai.

Seni lietuviški pinigai iškasti Paliesėj.

Lenkijoje, Siedlisko kaime, Kartopolskio apskrity, Paliesėj artojai iškasė puodyne su 1.500 sidabriniais pinigais, kurių žymi dauguma visai sudilę ir tik apie trečdalis išlikę su pirmykščiais ženklais. Tai yra daugumoj senoviniai lietuviški pinigai iš pabaigos XIV ir pradžios XV šimtmečių.

Pinigų vienoj pusėj yra išmuštas durtuvo smailis ir šalia jo kryžius. Kitoj pusėj yra Gedimino stulpai. Pinigų forma nelygi, kraštai rantėti, kai kur ženklai tiek įspausti, kad ir kitoj pinigų pusėj yra žymu. Patys pinigai spausti iš plonos sidabro skardos.

Tie pinigai yra Lietuvos did. kun. Vytauto laikų.

Pirmasis pradėjo mušti nuosavus Lietuvos pinigus Kęstutis (1381 - 1382). Jogaila ir švidrigaila jų nebemušė, o Vytautas vėl pradėjo mušti.

Kęstučio laikų pinigų yra žinomas tik vienas modelis. Vytauto pinigų yra du modeliai: vienas ką tik aprašytasis, antras gi su Vy-tim, antspauda ir rusišku užrašu.

Volynijoje, ypatingai Lucko apylinkėse randama labai daug Vytauto pinigų. Pačiame Lucke buvo rasta keli svarai. Daugiausia ten randama pinigų pirmojo modelio, be užrašų.

Civilė metrikacija Lietuvoj baigiama.

Švietimo ministerija perėmė metrikacijos įstatymo projektą savo žinion ir žada jį galutinai sutvarkyti.

— Lietuvos ministerijų kabinetas šiomis dienomis priėmė įstatymą, kuriuo draudžiama iš skolininkų imti didelius nuošimčius. Pri-

vatiški asmenys iki šiam laikui imdavo net iki 15% už paskolas, tačiau dabar už tokį lupikavimą valdžia kaltininkus baus pabaudomis ir net kalėjimu iki trijų metų.

— Iš Lietuvos daug jaunimo, ypatingai lietuvių, emigruoja į Canadą. Vėliau jos stengiasi kaip nors įsigauti į merikos Jungtines Valstijas. Nežiūrint, kad imigracija į šią šalį aprubežiuota, tačiau mūsų lietuvių iš Canados vis praėina.

Hitlerininkai sumušė daktarą Vydūną.

Tilžėje hitlerininkai sumušė visos lietuvių tautos gerbiama ir mylima daktarą Vydūną. Tą dieną Vydūnas skaitė paskaitą. Vykdamas paskaiton rašytojas buvo hitlerininkų apsuptas ir piktaimiai ko-luojamas bei keikiamas. Kai Vydūnas grįžo iš paskaitos į savo butą, du uniformuoti hitlerininkai visą kelią sekė paskui jį, koliodami ir grąšindami mušti. Pagaliau vienas hitlerininkas smogė seneliui kumščia į krūtinę. Smūgis buvo toks smarkus, kad Vydūno gyvybei grėsia pavojus. Jo sveikatos stovis dabar labai silpnas.

Vieną hitlerininką policija suėmė. Vedamas tardymas. Asmeniškai Vydūnas niekam nėra įsipykęs. Jis buvo užpultas ir sumuštas vien dėl to, kad ilgus metus dirba prūsų lietuvių žadinimo darbu.

BELGŲ PASIŪLYMAS LIETUVAI.

Viena belgų firma pasiūlė Lietuvos vyriausybei visuose didesniuose Lietuvos miestuose įtaisyti kanalizaciją ir vandentiekį. Visi darbai būtų atlikti kreditan koncesijų pagrindais.

Savivaldybių departamentas šį pasiūlymą rado nepriimtiniu, nes tuos darbus savo pajėgomis galima atlikti pigiau. Galutinis atsakymas belgų firmai dar neduotas.

Briedžių atsirado.

Prienuj urėdijos miškuose dažnai galima matyti briedžių. Daugiau jie matosi Dūmiškių miške. Ten jie gana drąsiai jaučiasi ir nelabai žmonių bijo. Matyt, briedžiai bus atklydę iš kitų miškų nes lig šiol jų ten nesimatydavo.

Pabėgo girininkas.

Neseniai išvažiavęs į Daugpilį Obelių girininkijos girininkas Pre-nas negrįžo. Pradėjus ieškoti negrįžimo priežasties, paaiškėjo, valdžios pinigų išieikvojimas. Rokiškio urėdijos paskirtoji revizijos komisija rado suklastotų dokumentų. Pav., kvito šaknelėj, kuri buvo duota gavus už parduotą mišką 450 litų, atžymėta 50 centų, kaip už parduotas samanias. Galutinai išieikvojimų suma neišaiškinta, bet būsianti apie 10.000 litų.

Marijampolėj traukinys suvažinėjo iešnininką.

Marijampolės geležinkelio stoty traukinys buvo užvažiavęs į netikrus bėgius. Iešnininkas Zub-rys šoko su vėliavėle prieš traukinį ir norėjo jį sustabdyti, bet mašinistas nepamatė ir Zubrį mirtinai suvažinėjo.

Iš Kauno į Klaipėdą p...
Sąryšy su Telšių -
ruožo geležinkelio atida
nė iš Kauno iki Klaipėd
pės pora valandų. O ga
tvarkius ir sustiprinus
drai, ateity kelionė i
Klaipėdą truks ne d
valandų.

Lietuvos aukso f

Lietuvos Banko au
lapkričio 1 d. siekė 48,6
Svetimos valiutos fond
kutines dvi savaites pa
16,16 iki 17,63 mil. litų.
apyvarta siekė 101,75
Diskontas ir paskolos -
litų. Tokiu būdu bankr
gimas auksu sudaro
banknotų padengimas:
liuta - 65,1%.

Telšių - Kretingos gele

ka Klaipėdos r
Pradėjus kursuoti T
tingos geležinkeliui, ž
vertė rinką maisto pr
tie produktai labai at
Ypačiai Klaipėdos r
užversta paukščiais,
maisto produktų preky
pe sumišimas, o Klaip
ūkiniškai taip pat esą
ti.

Sulaikytas atlyginima pamokas.

Švietimo ministerij
lyginimą už tikybos p
džios mokyklose. Ank
rie Kaišėdorių vyskup
motociklais važinėjo
mokyklas ir už pamo
po 5,6 lt., per mėn. už
2.000 litų.

— Respublikos pre
virtino naujai išrinkt
Tribunolo teisėjus b
apygardos teismo nar

— Vokiečių užsiem
nisterija atšaukė sav
Latvijai, poną Stufe
gus metus ten atste
vieton paskyrė Voki
nių reikalų ministeri
rentą Martijus. Stuf
ministerijoje.

— Skuodo taikos t
dė Skuodo kunigą R
kalėjimo ar 500 litų
iš šią vasarą Apuolė
važiavime pasakė p
kalbą, visai niekin
tinę valdžią.

— Kauno rotušėje
ros kongresas, kuri
keli šimtai atstovų
vos. Profesorius Rot
bai svarbią paskait
metrikaciją Lietuvo

Vokiečiai išsiuntė į

metų vaik
Neseniai buvo lin
ir tragingas atsitiki
išstremtu iš Vokietij

Eitkūnų policija
vos policijai tulą tr
tį, kurį neteisėtoji
na iš Lietuvos kilus
venusi Vokietijos g
dė, paskui paliko
pabėgo. Vaikutis bu
kiečių vaikų priegla
jo motinos, bet jos
vokiečių atatinkam
tarė kaip be dokum
išstremti Lietuvos
vienos policijos iki
Eitkūnų.

Vietos Lietuvos Gyvenimas

SKAUDUS SMŪGIS LIETUVIAMS.

Arestuota 400 lietuvių

Lapkričio 26 d. „Jose Verdi“ salionė „Liaudies Teatras“ suruošė vaidinimą - šokių vakarą. Buvo suvaidinta veikalas „Buožės“ ir be to, dar programą papildė gyvais paveikslais. Kaip visuomet į tą salioną renkasi daug taip ir šį kartą susirinko virš 400 lietuvių.

Vaidinimams pasibaigus apie 1 val. prasidėjo šokiai. Šeštą šokių muzikantams begriežiant staiga nutrūksta muzika. Salionas dar labiau prisipildė, tik ne svečių - policijos, ir visi be sekirtumo areštuojami. Kadangi buvo daug šeimynų su vaikais, tai be abejo pasidarė didžiausias sumišimas ir iš linksmos nuotaikos - lermas.

Tačiau nei moterų, nei vaikų ašaros nieko negelbsti ir visi lietuviai sugrūdami į kamionus ir išvežami į policijos departamentą.

Nors „Liaudies Teatras“ ir buvo komunistų įtakoj (reiktų pasisaugoti, ypač šiais laikais), vienok toks judosiškas žygis, kiek jis ne būtų padarytas, yra nepateisinamas! Jau ne pirmą kartą mūsų šioje eivijoje pasitaiko tokie įskundimai ir policijos klaidinimas, taip ir šį kartą ne kas kita atsitiko, kaip tik kieno nors padarytas kerštas.

KĄ SAKO MŪSŲ KONSULAS.

Sulaikytų žmonių giminės bei draugai kreipėsi Lietuvos konsulatui prašydami padėti greičiau iš policijos paliuosuoti, bijodami nustoti darbų bei tarnysčių.

Tačiau mūsų konsularinio skyriaus vedėjas p. Kučinskas pareiškė, kad nei konsulas nei atstovybė negali kištis į vietinės valdžios vidaus tvarką, tuo labiau, kad kurie ten čjo, gerai žinojo kur eina, ir kas gali juos sutikti.

Be to, pridūrė: Jei būtų iš namų areštuoti, tai konsulas būtų galėjęs kreiptis į policijos departamentą reikalaudamas arešto priežasties įrodymo ir jo nesant - gali reikalauti paliuosuoti.

PRANEŠIMAS

Pranešu savo gerbiamiems klientams, kad pakeičiau savo gyvenamą vietą; iš gatvės Suarez 1180 persikėliau į gatvę Patricios 914 Bs. As., tik pusė kvadros nuo seniau gyvenamos vietos.

Su tikra pagarba

A. Smulkevičius

š. m. gruodžio mėn. 3 d., 7 val. vakaro „Sandaros“ šaukiamas susirinkimas narių susirinkimas.

Susirinkimas įvyks „Sandaros“ C. valdybos bute c. Montegudo 608, P. Patricios.

Narių dalyvavimas būtinas. Sandaros C. Vald.

SUSITVERĖ „TEATRAS VILTIS“.

Kurį laiką veikęs prie draugijos „Lietuva“ vaidintojų būrelis, šiomis dienomis persitvarkė ir pasivadino „Teatras Viltis“.

Persitvarkė todėl kad būtų galima lengviau veikti ir dirbant pamažu turtinti teatralinį rekvizitą, nes tiesioginiai priklausant prie draugijos to nebuvo galima padaryti, o norint sukurti tinesnį teatrą tas būtinai reikalinga.

Nors „Teatras Viltis“ kol kas susideda beveik vien iš draugijos „Lietuva“ narių, tačiau yra visai atskiras nuo tos draugijos ir pradeda gyventi visai savarankiškai.

Be abejo, jį sutiks mūsų visuomenė taip kaip jis save užsirekomenduos. Nėra abejonės, kad toks teatras, kurį neeksplotuos jokia politinė partija ne draugija galės puikiai progresuoti ir išgaunamo pelno įsigyti rūbus, dekoracijas ir t. t.

Minimas teatras nors nemažai turi rimtų artistinių pajėgų, tačiau kviečia tuos kurie mėgsta vaidybą ir turi palinkimų - taip pat prisidėti.

JUOKAI

Kolonialinės parduotuvės savininkas perspėja savo žmoną:

— Šiandien, Onute nieko nepirk mėsinių.

— Kodėl nepirkt, kas atsitiko?

— Šiandien rytą jie paskolmo iš mūsų svarstyklės.

Giminių netekti priežastis.

Jurgis seniai matytam pažįstamui: Ar jau visi Tamstos giminės išmirė, kad jų netekai?

Mykolas - Ne jie neišmirė tik praturtėjo.

POZICIJA IR OPOZICIJA.

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Taryba paskelbė savo nutarimus, kuriuose pabrėžiama, kad sąjunga ir toliau lieka opozicijoj tautininkams.

„Lietuvos Aidas“, tautininkų oficiozas, rado reikalo į tai atsiiepti. Jo manymu, kartą valstiečiai liaudininkai yra dabartiniai valdžiai opozicijoj, tai visi valstiečiai liaudininkai turėtų pasitraukti iš jų užimamų vietų valstybinėse įstaigose, nes jiems mokamos algos iš valstybės išdo.

Į tai „Lietuvos Žinios“, valstiečių liaudininkų dienraštis atsako, kad „Lietuvos Aidas“ siūlomas opozicijos supratimas vadinamas

JERONIMAS KOREIVA

Diplomuotas siuvėjas

gatvė Garibaldi 1319

Telef. 21 - 2984.

J. Aukštikalnio ir J. Markūno KEDZIŲ FABRIKAS

Pigiai ir gerai dirba įvairių rūšių kedes. Darbas garantuotas ir gražus.

Indio 2766

U. T. 59, Paternal 3048

BEDARBIS

Kasdien pas dirbtuvės šerkšnotąjį mūrą Skurliuos susitraukusi stypso figūra. Bedaužanti koją į koją.

Tai vargšas bedarbis. Nabagas vis tyki. Kad jį pavadinis į dirbtuvę nors sykį. Bet užvaizda jam nesumoja.

Ir vakarą liūdnas į „kampą“ jis traukia Kur alkanas vaikas pareinančio laukia Ir klausia: Tėtyt, ar pavyko?”

Jis nieko nesako, nes ką gi sakyti. Jei žodžiais negalima alkio maldyti. Kišenėje gi nė skatiko!.....

(Iš Juliaus Janonio raštų.)

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

VENOS AIRES M. PAIEŠKO

SEKANČIUS ASMENIS.

Jalakauską Stasį iš Kuršėnų m.

vedeckį Bronių iš Paupio kai-

Eržvilko vals., Tauragės ap-

šairį Mareelį iš Medikonių km.

alimo val., Panevėžio apskr.,

Meškauską (jo brolis Meškaus-

Julius) iš Kauno.

Arą Aleksandrą iš Rizdikų k.,

aiinių val.

Ikaitį Johaną iš Klaipėdos

to.

isionį Juozą iš Miklausės k.,

iečio vals.

celiūną Petrą iš Pitkagalvių

o, Kavarsko vals.

Jakutonytę - Santarienę Stasę iš Vadotkų.

Samonskį Praną iš Eigirdžių miestelio, Telšių apskr.

Klimą Juozą iš Vilkielių km., Panemunės val., Rokiškio apskr.

Montvilą Juozą iš Dapėionių dv., Smilgių v., Panevėžio apskr.

Pliukštą Mykolą iš Musninkų miestelio.

Rechlį Kazį iš Grinkiškio miestelio, Kedainių apskr.

Dijoką Petrą iš Ivoniškių km., Antazavės v., Zarasų apskr.

Usvaltą Joną iš Gietkaučių km. Tauragės vals.

Sutriką Motiejų iš Teiberių km. Vilkaviškio val.

Visi piliečiai, kurie žino aukščiau išvardintųjų asmenų gyvenamąsias vietas, arba išvardintieji patys perskaitys šį skelbimą, tepraneša jų adresus, arba išvardintieji patys teatsilanko į Lietuvos Pasiuntinybės rūmus, adresu: c. Rodriguez Peña 1671, Buenos Aires, Legaciõn de Lituania.

1932 m. lapkričio mėn. 21 d. Buenos Aires.

skatos šaltinis geri dantys

NTU KLINIKA
MODELO

direktorius Dr. Muchnik
Fe 3311 - Bs. Aires

Instituto Médico CALLAO

Direktorius: Dr. Luis M. Renoulin.

Vedamas Gydytojų Specialistų.

VENERINES LIGOS — Susiaurėjimas - Šankėris - Analizis patikrinti ar jau išgydyta Blenoragija.

BLANORAGIJA — ekonominiai abonentai — \$ 20 į mėn.

SIFILIS — Užtikrintas gydymas.

ODA — Spuogai - Plaukų kritimas - Plėmai.

NERVAI — Nemigos - Apmirimai - Galvos skausmai.

PLAUČIAI — Uždegimas - Kosulys - Asma - Džiova.

REUMATIZMAS — INKSTAI — Rūkštys - šlapumai.

VIDURIAI — Skausmai - Palaidumas - Nevirškinimas - Užkietėjimas - Vėmimas.

LYTINIS NUSILPIMAS — Gydomas skiepu pagalba.

MOTERYS — Mėnesinės su skausmais - Pavėluotos mėnesinės - Baltymai.

Pornas patarimas veltui.

MEDICINISKA ELEKTRAI DIATERMIJA IR X SPINDULIAI

Žemos kainos. Lietuviams papigintos.

Kalba lietuviškai ir lenkiškai.

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

Sekmadieniais ir šventomis dienomis nuo 10 iki 12 val.

Callao 339 1-er piso

boikotu. Vadinas „Lietuvos Aidas“ rytų universitetas; aptuštėtų dau lyg pageidauja, kad opozicijos pasisako suprantas opozicionieriš žmones turėtų pasitraukti iš tar kumą, tai kas įvyktų? — Užsida- nybų, bet nemokėti ir mokesnių, gėlis valstybinių ir pusiau valsty- atsisakyti ir kitų prievolių, paga binių įstaigų. Kas iš to laimėtų? liau nesusifikti gatvėse, namuose, — Neabejotinai opozicinės grupės, tik jokiū būdu ne pozicija, ku ir t. t. ri - visi gerai žinome - neturi tiek Argi „L. A.“ tikrai to nori? — jėgų, kad viena pati galėtų visą klausia „L. Ž.“. Toliau jos rašo: valstybės mechanizmą paimti į sa- Bet jei įvyktų tariamasis pagei davimas ir tose ribose, kokiose jis vo rankas.

KIEKVIENAS SERGANTIS

GONOREJA

IR KITOMIS VENERINĖMIS LIGOMIS

PRIVALO ATMINTI KAS SEKA:

1) NEGALIMA GYDYTIS PIGIAIS MENESINIAIS ABONENTAIS, NES TAI YRA APGAULE IR ILGINA LIGA.

2) NEPRIIMTI NEAPMOKAMU PATARIMŲ IR TYRIMŲ, NES TUO BUDU GAUDOMI LENGVATIKIAI.

3) NEDARYTI JOKIU PLOVIMU, NES TATAI DAŽNAI IŠŠAUKIA LIGOS APSUNKINIMĄ.

4) NEVARTOTI JOKIŲ VAISTŲ BE GYDYTOJO PATARIMO, NES TAI GALI IŠŠAUKTI BLOGAS PASEKMES PILVUI IR INKSTAMS.

Priima nuo 9—12 ir nuo 15—21 val. Sekmad. nuo 9—12.

INSTITUTO MEDICO
INTERNACIONAL

BRASIL 923

(Viena kvadra nuo Plaza Konstitucion)

ARGENTINOJE

Policija surado ginklų fabriką.

Lapkričio 27 dieną vietos policija susekė rankinių granatų fabriką. Gatvėje Luis Viale rado pagamintą 61 pakietą po 25 rankinių granatų ir sprogstamos medžiagos, iš kurios, kaip apskaitliuoja, buvo galima pagaminti 2000 granatų.

25 dieną lapkričio tapo areštuotas „Mundo Obrero“ redakcinė komisija: Dr. H. Ordigo D. Stenberg ir A. Bonofati, kaip platinę komunistinę propagandą.

Južui provincijos gubernatorių kreipiasi į federalinę valdžią prašydamas pagalbos su liga „peste Lubonica“, kuri ten smarkiai plėtojosi.

Argentinos valdžiai, bėjdamai, kad nepadidėtų bedarbių skaičius nuo 1933 metų sausio pirmos dienos visiškai uždaro imigraciją į Argentiją.

Draugijos „Lietuva“ surengtas piknikas Vicente Lopez miestelyje puikiai pavyko, nors svečių buvo neperdaugiau, tačiau visi buvo patenkinti ir linksni. Daugiau tokių išvažiavimų!

Šeštadienį, gruodžio 17 dieną

draugija „Lietuva“ savo salione rengia vaidinimų - šokių vakarą.

Programa bus įdomi, susidedanti iš koncertinės dalies ir šiaip visokių pajvairinimų.

Nepraleiskit progos!

Paskutinėmis dienomis Mendozoje užregistruota net keli iš eilės žemės drebežimai, kai kurie iš jų gana smarkūs, tačiau žmonių aukų ir materialinių nuostolių nepadaryta.

Senatorių kameroje susirūpinimą patikinti valiutos keitimo kontrolės darbus, nes būta kalbų, kad ta kontrolė turinti ryšius su juodąja birža, kuri Buenos Aires plačiai veikia.

Ryšys su kai kurių daiktų specialiu mokesčiu apdėjimo įstatymo projektų smarkiai komentuojuojama ne tik komersantų, bet ir politikų tarpe. Kai kurie sako, kad tie mokesčiai nepasiseks įvesti, o jei ir bus įvesti tai neduos teigiamų rezultatų.

Buenos Aise kate atvedė ne gyvą kačiuką su dviem uodegomis ir septyniomis kojomis. Šiuo nepaprastu reiškiniu susidomėjo gamtininkai.

Korespondencijos

IS MARIJAMPOLĖS PADANGĖS.

Mes, marijampoliečiai taip pat turime kuo pasididžiuoti. Mūsų miestas anksčiau buvo laikomas, o gal ir dabar tebėra, kultūrinis centras, bet dabar pasidarė jau ir prekybinis visos Suvalkijos centras. Neperšeniai įsteigtas cukraus fabrikas šiuo laiku dirba be pertraukos. Visais keliais dunda vežimai su cukriniais runkeliais į fabriką. Kai kuriomis dienomis bū-

na užsikimšęs visas miestas. Vežimų uodega nuo fabriko vartų nusitęsia kelis kilometrus visais keliais. Kas vėliau atvažiuoja tai visą dieną išstovi eilėje ir tik nakčia gauna grįžti namo. O dabar, keliams pabirus ūkininkams dar blogiau. Ir iešiesų, net didžiojo karo metu rusų gurguolių iš prūsų tiek daug nevažiuodavo, kiek dabar su tais runkeliais, jau kelia savaitė. Veža be paliovos ir traukiniais iš tolimesnių rajonų.

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis į

CLINICA MEDICA CANGALLO
Dr. A. GODEL

KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIAUS

Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLENORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliari menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: SIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20. Sekmadieniais ir šventėmis dienomis nuo 9 iki 12.

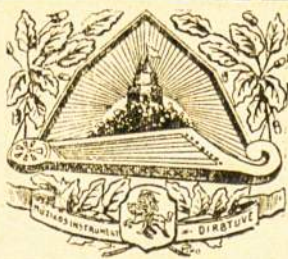
Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

O sekmadieniais, tai visokios ekskursijos net iš Kauno autobusais atvažiuoja.

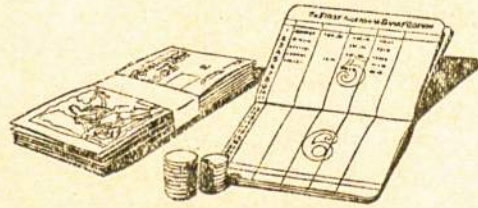
Tas fabrikas iš tikro yra Marijampolės pasididžiavimas, žymiai padidinęs mieste judėjimą. Dauge liui darbininkų duodas uždarbio. Sezono laiku dirba net trys pamainos po 8 valandas t. y. visą parą be sustojimo. Gerai ir ūkininkams seniau šalyje biznis ėjo su javais ir gyvuliais, vėliau su bekonais. Šiuo laiku bekonai menkai gilioja. Taigi tik „cukrus“ palaiko kai kuriuos ūkininkus.

Į gerą vežimą prideda iki 20 - 30 centnerių, o centneriui moka iki 4 lit., taigi atvežęs žmogelis kelis vežimus jau šį tą turi. Vienas ha duoda iki 500 centnerių. Bet šis fabrikas pagamina tik ketvirtdalį viso Lietuvoje suvartojamo cukraus. Jau yra numatyta steigti antrą tokį fabriką Žemaitijoje.

Dirbam įvairius muzikos instrumentus, kaip antai: gitaras, mandolinas, balalaites, smuikus, bandžias, radio - vitroles, potefonus, staliukus. Taisom senus ir priimam užsakymus. Darbą atliekam stipriai, sąžiningai, greitai ir pigiai. PRAŠOM PERSITIKRINT.

Calle CONSTITUCION 385, Bs. As.

DIDINK SAVO KAPITALĄ STROPIAI IR SAUGIAI

Proga susikurti ekonominę nepriklausomybę pasitaiko visai nelaukiamai. Reikalinga būti pasiruošusiam. Tamstos taupmenos turi būti sudėtos saugioje vietoje ir kad kiekvienu laikumi būtų jomis naudotis. Tokia vieta yra

MŪSŲ LIETUVIŲ SKYRIUS

kur pasidėjus vien penkis pesus galima gauti taupomosios kasos knygutę. Važiuojant Lietuvon nupirkt laivakortės nepasiteiravęs pas mus, nes mes parduodame laivakortes visų kompanijų geriausiais laivais ir prieinamiausiomis kainomis. Mūsų Lietuvos skyrius Gerb. klientų patogumui esti atidarytas nuo 9 tos iki 18 val., šeštadieniais nuo 8,30 iki 11 valandai.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

BUENOS AIRES

FLORIDA 99 Pueyrredón 175

Av. Gral. Mitre 301, Avellaneda Córdoba 1223, Rosario

PASITIKĖJIMAS — MANDAGUMAS

SAUGUMAS — GREITUMAS

Šiomis dienomis Kauno ir Vilniaus radiofonai rieiasi kaikuriais politiniais klausimais. Mat iš Vilniaus dažnai (veik kas antra diena) kalba lietuviškai apie Lietuvos politinę bei ekonominę būklę. Tai daro daugiausia lenkiškos orientacijos žmones, Vilniaus lietuviai ir šiaip lenkų agentai. Kaunas žinoma, jiems atkerta per okupuo tam kraštui skirtą pusvalandį. Bet kartais esti labai naudinga paklausti iš Vilniaus, pav. Ženevoje per Tautų Sąjungos tarybos rinkimus, mūsų atstovą dr. Zaunius balsavo už Lenkijos atstovą ir jį išrinkus pasveikino, vienok Kaune laikraščiai tą atšaukė, kad netiesa. Tai žinoma tik mulkinimas visuomenės. Vilniaus radio tai, žinoma pranešė kaip buvo iš tiesų kartu pareiškiant priežastį, kodėl Kauno spauda atšaukė. Mat tokiose sąlygose kaip dabar galima daryti kaip norima, nes nėra kam reaguoti, o spaudoj neviską praleidžia karo cenzūra.

O Klaipėdoje kas darosi? Didžiausias valdžios ir jos žmonių apsilėidimas lietuvių teisių atžvilgiu. Juk šiuo laiku Klaipėda ne lietuvių, o vokiečių. Su lietuvišku liurbiškumu ten nėra ko veikti. Jeigu vokiečiams pataikauja tai jie dar labiau šiaušiasi. Tą aiškiai parodė ir paskutinieji seimelio rinkimai. Bendrai, visi po truputį pradeda suprasti dabartinės padėties nenormalumą. Rodosi, kad ir labai nenorint, teks sušaukti seimą.

Laisvės Mylėtojas.

Marijampolė, 26.X.1932.

SKAUDUS LIETUVIO LIKIMAS

Prieš penketą savaitę Rosario policija suareštavo J. Valaitį ir iki šiol dar jo nepaleido. Šis vai-

kinas dėl skurdaus gyvenimo proto pairimą, nes neturėjęs valgyti, nei kuo apsirengti kur pernaktoti. Šis vaikų vykęs į Argentiją, trupu bėjęs, pradėjo lošti visokias ir išlošęs apie 3.000 p t darba ir gyveno vien Gražiai rengdavosi, garo gydavo ir lankydamas turėdavo. Bet šis reik kelis kartus prabuvo ir su juo, praloše net pinigų, bet ir drabužių netekęs vėl nuėjo dar. Bet ką iš darbo sutau pralošdavo, o pagalios ėjus ir darbo nustojo. T nešdamas vargo ir bado šiminė, pradėjo nakirti ir gavo proto pairimą, pranešė policijai kuri komisariją vieną par po to išvežė į policij mentą, kur jį laiko ket protį. Tai vis sunkių darbo pasekmės, kuri vis labiau prispaudžia

kus, didindamos jų v Nemažai kalti ir pa mių bandytojai visok se ir lošimuose. Prasi kutinio centavo, o c ir neturėdami atsargų krentą į didžiausią s rodos seniai jau laika taip smarkiai šiais p šimais nerizikuoti, b dirbtus centavus ta netekus darbo dar bū kurį laiką pragyven lošėjai meskite šį ne žūtį paprotį, k jūs pinigus, nes tie vieną privedė net ik arba visiško nervų

Kai kitur verslininkai padaro biznį.

Del krizių laikų daug kenčia ir Anglijos prekybininkai. Apyvarta nukritusi, niekas neperka, bet anglo - saksų būdas galvoja išeiti, ir kartais su mažomis idėjomis pasiekia didelių vaisių.

Vienas Billinghamo fabrikas su galvojo išnaudoti atliekamą nuo gamybos nebetinkamą gazą. To fabriko inžinierius iš moko tą gazą sutirštinti ir iš jo padarė plytas kuriomis galima šaldyti geriau už ledą. Dabar apylinkės prekybininkai tiek pradėjo gazo plytas pirkti, kad fabrikas turėjo specialiai imtis tokių plytų gaminti dideliame kiekyje.

Kai kurie Airijos galvočiai sumanė sunaudoti jūrų išmetamas į krantą samanias. Iš samanų pradėta gaminti jodo preparatus, o samanų atmatas paversti maistu. Dabar 6.000 pajūrio neturtingų gyventojų gavo gero darbo ir pulkas virėjų mokinas iš samanų gaminti sriubą, duoną ir kotletus!

Didelė Anglijos vakarų geležinio kelio kompanija pakėlė uždavinius 125.000 svarais, leisdama publikai papigintomis kainomis važinėti apžiūrėti tos kompanijos dirbtuves.

Vienas avalinių fabrikantas, matydamas, kad batų gamyba visiška sustojo, išsiuntinėjo daugybę ponių, savo firmos klientų, po du šėverykus, bet tik ant vienos kojos, ir kitą savaitę gavo 10.000 porų batų užsakymą.

Kojinių dirbtuvės direktorius Mr. Villiams, matydamas, kad ponios nebeperka jo gaminių, išsiuntinėjo keliems tūkstančiams savo klientų vizitines korteles su užrašytais keliais komplementais ir tą pačią savaitę pardavė 50.000 porų kojinių.

Kai kurie Škotijos finansistai sumanė patraukti turistus ir išsiuntinėjo į visus pasaulio kraštus pakvietimus, ir šiais metais Škotiją aplankė 100 nuosimusių daugiau turistų.

Kita aglų firma tokį triukšą sumanė: ji pagamino kartonines 28 svarų įtalpos dėžes anglams ir pasiūlė ešimininkams kaip patogų anglams virtuvėj laikyti ir prieš kelis mėnesius neturėjęs nė vieno kliento, dabar turi tūkstančius.

Dviračių pardavėjas Reynolds nebegalėdamas parduoti dviračių, juos nudažė baltai, ir greit ne tik visus išpardavė, bet dar 500 naujų turėjo užsisakyti.

Viena mėsos krautuvė Glasgove prieš atsidadydamą, paskelbė, kad pirmą dieną pirkėjai priedams gaus po viščiuką ir jau iš vakaro prieš krautuvės atidarymą pradėjo rinktis moterų eilės, o atidarymo dieną ligi vakaro prekių nebeliko.

ČIGONŲ KARALIUS APKE-LIAUJA EUROPA.

Kaip laikraščiai praneša, neseniai čigonai susirinkę Čekoslovakijoje išrinko naują karalių, nes senasis buvo miręs. Iki šiol pasaulis nesužinodavo, kas yra čigonų karaliumi išrinktas, tas buvo laikoma didžiausia paslaptimi. Tik-tai šitam mirus pasaulis tesužinodavo, kas buvo čigonų karaliumi. Bet dabartinis karalius seną įprotį sulaužė ir viešai pasisakė, kad jis išrinktas čigonų karaliumi ir pasivadino Michailo I.

Šitas karalius neturi nei žemės, nei kariuomenės, nei sosto. Jo tau-ta yra po visą Europą, net po visą pasaulį išsklaidyta. Michailo I yra mokytas vyras, moka penkias kalbas žodžiu bei raštu. Jis dabar nusistatė su savo štabu, kuris irgi susideda iš mokytų vyrų apke-liauti Europą ir aplankyti dides-nes grupes savo tautiečių. Michai-lo pavaldiniai yra visi klajotojai, klaidžiojantys po vieną arba kitą valstybę. Jie nelabai tepaiso ir ru-bežių Taip, pavyzdžiui, neperse-niai apie 40 čigonų norėjo slaptai į Francūziją išeiti. Jie buvo fran-cūzų gražinti į Vokietiją. Vokie-čiai vėl juos išvarė į Lenkiją. Bendrai, čigonų kratosi kiekviena valstybė dėl jų nedarbštumo bei neteisimumo.

Michailo I pasistatė sau uždavi-nį, aplankyti savo tautiečius ir stengtis padaryti juos sėsliais (ap-gyvendinti vietoje). Jis žada pra-šyti atskirų Europos valstybių,

DRAUGIJA "LIETUVA"

VISAI PIGIAI ISNUOMOJA

IVAIRIEMS PARENGIMAMS

SAVO GRAZŲ SALIONA

SU SCENA IR PATOGUMAIS

GATVĖ SAN JUAN 1537

LABAI GERAS SUSISIEKIMAS

kad duotų jo tautiečiams žemės ir medžių namų statybai. Jeigu Eu-ropos vaistybės ir žemės bei kito duotų, vistiek bus sunkiai Michai-lo I savo planą įvykdyti. Mat čig-onai iš amžių nėra ant vietos gy-venę bei laukus dirbę. Jie nenuo-ramos, klajokliai, be pastogės, be nuosavybės, be tėvynės.

Lietuvoje, ypač Kauno, Mari-jampolės bei Vilkaviškio apskr. ir galima nemaža čigonų užtikti. Jie žiemą sustoja pas kurį nors ūkininką ir gyvena tvarte arba šiaip kuriame nors užkampyje. Pavasarį jie apleidžia žiemavoji-mo vietą ir traukia po turgus, bei jomarkus prekiaudami arklius bei šiaip prigaudindami žmones. Karts nuo karto pasirodo čigonų būrys ir Klaipėdoje, bet ilgesniam laikui ten nepasilieka. Tilžės bei Ragainės apskrityse irgi randasi klajojančių čigonų.

Daugelis valstybių bandė pada-ryti čigonus sėsliais, bet veltui. Todėl reikia abejoti, ar tas pasi-seks pačiam jų karaliui.

DEGTUKO ŠIMTMETIS.

Neseniai Italijoje iškilmingai at-švėstas degtukų šimtmečio jubi-lijus. Kaip žinoma, degtukas bu-vo išrastas 1832 metais, tuo italų vaistininko Dominico Džiliano.

Kartą Džiliano kartu su savo sūnum aplankė žinomą tų laikų bo-taniką Kieza de Vasko. Tarp kit-ko pradėjo kalbėti apie chemiškų degtukų nepatogumą, kurie tada buvo vartojami. Ugniai įžiebtai ta-da tikrai reikėjo paimti pagaliu-kę, mirkytą įvairia meheminiam mišiny ir kyštelti jį į sieros rūkštį. Toji operacija išsukdavo gan nemalonę cheminių reakciją, dvo-kė ir reikalavo didelio atsargumo, nes sieros rūkštis lašai visados patekdavo ar tai ant rankos, ar ant veido.

PIGIAI IR SAŽININGAI

taiso laikrodžius

JUSTINAS VAIČUNAS

Calle Rivero 218, Pineyro

Restoranas viešbutis

— L I E T U V A —

Š O K I A I
GRUODŽIA 3

Cordoba 3 2 5

U. T. 31 Retiro 2621.

Dr. S. SCHAVELSON

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrįžęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlio ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje.

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir no-sies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Perš-vietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Receptai nuo 8 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sek-madieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai 12, 38 4, 84
C H I L E 1228, Buenos Aires

— Jeigu šis šlapias procesas bū-tų galima paversti sausu, tai būtų didžiausia geradarystė žmonėms - pasakė mokslininkas vaistininkui.

Grįžęs namo Džiliano tuojaus pat pradėjo daryti bandymus su chemiškais degtukais, dirbdamas botaniko nurodyta kryptimi. Po sunkaus ir ilgo darbo jam pavyko sudaryti tirštą masę, kuri sujung-ta su sieros rūgštimi užsidegdavo be sproginėjimo ir šnypštimo. Įki-šęs į tą masę kietą pagaliuką Dži-liano padėjo juos savo kambary ant palangės, kad jie išdžiūtų prieš saulę.

Vaistininko sūnus labai domė-josi tėvo bandymais ir dažnai žiū-rinėjo, ar jau išdžiūvo nauji deg-tukai. Bet jie ilgai nedžiūvo. Pa-galiau jam nubodo laukti ir jis paėmęs vieną degtuką pabraukė į palangę. Degtukas užsidegė. Sū-nus tą pat padarė ir su kitu deg-tuku: jis tuojaus taip pat užsidegė

Tuo būdu buvo išrasti dabarti-niai mūsų vartojami fosforiniai degtukai, kurių jau nereikia kišti į sieros rūkštį, ir kuriuos galima nešioti kišenėje ir uždegti gatvėje.

„S.“
KREUGERIS ESĄS GYVAS IR GYVENA SOVIETUOSE.

Berlyne gauta iš Stokholmo sen-sacinė žinia, kad Ivaras Kreuge-ris esąs gyvas ir gyvena Sovietų Rusijoje.

Į Stokholmo einančio laikraščio „Vara Nojen“ kreipėsi kaž-ko Ivaro Kreugerio bičiulė, kad gavusi iš Kreugerio laišką iš So-vietų Rusijos.

Ši žinia sukėlė Švedijoje sensa-ciją ir vėl pradeda kalbėti, kad bu-ve palaidota Kreugerio lėlė iš vaš-ko.

Kreugerio bičiulė žadą pas-kelbti žinių, kurios nušvies pas-laptingas Kreugerio mirties aplin-kybes.

— P. Kazys Bizauskas nuo 1932 m. spalio mėn. 1 d. paskirtas Užsienių Reikalų Ministerijos Teisių Administracijos Departamento direktorium.

P. Stasys Lozoraitis nuo 1932 m. rugsėjo 1 d. paskirtas Užsienių Reikalų ministerijos Politikos de-partamento direktorium.

P. J. Aukštuolis nuo 1932 m. spalio 1 d. paskirtas Lietuvos Iga-lotų ministeriu Prahaj.

Iš spalio m. 22 į 23 d. Rietavo vals. mirė žymus žemaičių Veikė-jas, buvęs Steigiamojo, I ir III Seimo atstovas, valstietis liaudin-inkas Povilas Kuzminskis.

DIDELE KLINIKA

GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

TA ĮSTAIGA DUODA
ŽMONIŲ PATIKRINIMUI UŽSIENIO
DIPLOMUS, KURIE TVIRTINA GYDYTOJŲ SPECIALY-
BĘ TEIKIAMĄ LIETUVIŲ KOLONIJAI.
TA ĮSTAIGA DARO IŠBANDYMUS X SPINDULIŲ PAGALBA
VELTUI DUODA REIKIAMUS RAŠTUS, KAD GREIČIAU IŠ-
GYDYTŲ LIGONŲ SU MAŽIAUSIOMIS IŠLAIDOMIS.

TRIPERIS

IR JO KOMPLIKACIJOS. GYDYMAS GARANTUOTAS, GREITAS IR BE SKAUSMO.

SYFILIS 606 914

Vassermano reakcija.
DYDOMA SU ELEKTROS PAGALBA, KAS SUTRUMPINA
GYDYMO LAIKĄ.

REUMATIZMAS

DIATERMIJA SPINDULIAI X.
GERKLĖ - NOSIS - AUSYS.
MOTERŲ LIGOS.
PATARIMAI 3 PEZAI.
ULTRAVIOLETINIAI SPINDULIAI.
EKONOMINIAI ABONENTAI.

JARMIENTO 1017

(CONSULTE) DE 10 A 12, 14 A 21 HORAS

ĮVAIRENYBĖS

350 METŲ KALENDORIAUS SUKAKTUVĖS.

Šių metų spalio 15 d. suėjo lygiai 350 metų, kai įvyko svarbi kalendoriaus reforma, kurią atliko popiežius Grigalius XIII. Būtent, jis 1582 m. vasario mėn. 24 d. išleido įsakymą, kad tų metų spalio 4 d. iš karto būtų skaitoma 15 diena. Iš to ir pats pataisytas kalendorius gavo grigališkojo kalendoriaus vardą. Lietuvoje ir Lenkijoje pataisytas grigališkas kalendorius buvo priimtas 1586 m., tuo tarpu kaip kitose valstybėse daug vėliau, kaip antai, Danijoje - 1699 m., Anglijoje - 1752.

Senovėje kalendorius nebuvo tvarkingas. Kiekviena tauta savo laiką skaitė. Vieni skaitė saulės metais kiti mėnulio. Pirmą kartą kalendorių reformavo 46 m. prieš Kristaus gimimą Romos imperatorius Julius Cezaris, dėl ko ir tas kalendorius buvo pavadintas julijonišku. Cezaris nustatė, kad vidutiniškai metai turi 365 dienas ir 6 valandas, ir kad kas ketvirtį metai reikia pridėti po vieną dieną, kitaip sakant įvedė kilniuosius metus. Jis taip pat nustatė kiekvieno mėnesio dienų skaičių tokį, kaip dabar. Bet ir Cezario kalendorius nebuvo tikslus, nes iš tikrųjų metai yra 11 minučių trumpesni už 365 dienas ir 6 valandas. Tuo būdu Cezario kalendorius per 129 metus vėlinosi vieną dieną, palyginus su žemės judėjimu. Grigalio XIII laikais, tarp tikrojo žemės judėjimo ir Cezario kalendoriaus pasiekė 11 d. Tą skirtumą popiežius nutarė atitaisyti, įsakdamas kalendoriui praleisti

11 dienų ir spalio 4 d. skaityti spalio 15 d.

KIEK VERTA GRAZI MOTERIS

Anglijoje buvo padaryta anketa labai įdomiu klausimu: „Kiek verta graži moteris“? Ta anketa sukėlė daug ginčų, nes atsakymai buvo be galo margi. Įdomiausias ir sensacingiausias buvo anglų biologijos daktaro Lawranso atsakymas. —

Kai jam pateikė klausimą norėdami sužinoti jo nuomonę, jis paklausė kiek sveria gražiausia moteris ir tik sužinojęs, kad 65 kilogramus atsakė: „Jei įžiūrėti matėčiau kaip 65 kilogramus žaliavos, kurioje galima rasti įvairių medžiagų, ji bus visai mažai verta. Visų pirma ji nesveria 65 kilogramų, nes joje yra 39 litrai vandens. Iš nuimtų taukų išėmę ne daugiau kaip 7 gero muilo gabalai. Anglis kurią mes ten rasime, tikrai brangi medžiaga, ji ten yra skystant stovy. Iš tos anglies galima pagaminti 900 grafito lazdelių, tinkančių pašalinti. Moters kūnas turi ir fosforo, kurio pakaktų 2000 degtukų galvelėms. Geležies yra nedaug, jos užtektų tik vienai vičiai. O sieros moteris turi lygiai tiek, kiek reiktų vieno šunies odai dezinfekuoti ar mažytės beždžionukės kūneliui iškimšti. Ir tai viskas. Jei mes tai apskaitysime pinigais tai ta medžiaga verta ne daugiau kaip 3 litai 50 centų. Žinoma, tas apskaitymas taikomas ne tik gražiai ir negražiai moteriai, nes jos dvasinės ypatybės neimamos dėmesin.“

Tik tiek pareiškė dr. Lawrans,

bet savo atsakymu sukėlė sensaciją visoje Anglijoje. Ir tik reikia pagalvoti, o Dieve su išdalyta ir į gabaliukus suskirstyta graži moteris verta tik 3 litus ir 50 centų.

PATOBULĖS DEGTUKAI.

Iš visų reinkalingiausių gyvenime dalykų, bene mažiausią pažangą dvidešimtame stebuklų technikos amžiuje bus padarę degtukai. Degtukų gamyba paskutinių dešimtmečių begy ne tik kad netobulėjo, bet kai kurias atvejais net pablogėjo.

Tik paskutiniu laiku įvairių kraštų išradėjai daugiau susirūpino degtukų pagerinimu. Neseniai vienas francūzų technikas užpatentavo išradimą, kuriuo numatoma degtukų gamyboje fosforą pakeisti aliuminijum. Aliuminiujaus degtukai gali būti pigesni, negu fosforiniai. Be to, jie nebijo drėgmės ir nėra nuodingi.

Vokietijoje pradėta gaminti degtukų dėžutės, kurių įžiebiamoji masė visiškai nebijo drėgmės. Į tokias dėžutes galima įžiebtį degtuką net ir tuomet, jeigu jos būtų visiškai šlapios.

Taigi, gal po metų kitų susilauksime visai tobulų degtukų.

VOKIEČIŲ MOTERYS STOJA Į DARBO SAVANORIŲ ARMIJĄ.

Vokiečių įstaigos artimiausiomis dienomis apsvartys įtraukti ir moteris į vadinamąją savano-

rių darbo tarnybą. Jau pakviestos pasitarti įvairių moteriškų organizacijų atstovės. Laikraščių žinioms daug jaunų mergaičių laukia, kad būtų į tą darbą įtrauktos.

SOVIETUOSE MOKYKLAS LAN KO 17.639.000 VAIKŲ

Sovietų radio praneša, kad caro Rusijoje 1914-15 met. pradžios ir vidurinių mokyklų buvo 79.000 o per 15 metų po revoliucijos tas skaičius išaugo iki 153.000. Carų laikais pradžios mokyklas lankė 5.209.000 vaikų, o dabar lanko 17.639.000. Elta.

LONDONAS DIDŽIAUSIAS. MIESTAS PASAULY.

Paskutiniu laiku surinktos žinios parodo, jog Londonas tebėra didžiausias miestas pasaulyje savo gyventojų skaičiumi. Antra vieta tenka New York'ui.

Oficialės skaitlinės rodo šiuos didžiuosius miestus pagal gyventojų skaičių:

Londonas 8.202.818 gyventojų; New York'as - 6.981.715, Tokio -

5.312.000; Berlynas - 3.376.438; Chicago - 2.871.039; Maskva - Labiausia padidėjo Japonai prijungę li esančius miestelius ir stas smarkiai pakilo.

Vyrų ir moterų

RŪBŲ SIUVYV

A. Smulkevič

Darbas atliekamas su sulig paskutinėmis kainos žemos—persu Patricios 914 —

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ SIUVYKLA

Atidaryta miesto centre su naujausiomis mašinomis suknelės, paltus ir riškus rūbus. Darbas greitai ir pigiomis kainomis

VEDEJA DANUTĖ

TĖ. t. Bernardo de Irigoyen (1 kv. nuo plaza Comodoro)

Dr. MILOSLAVICH

Baigęs Buenos Aires, Berlyno ir Vienos Universitetus

TRIPERIS — SIFILIS — ir ODOS LIGOS

Priima asmeniniai savo konsultorijoje be ligoninės

Galima sumokėti dalimis.

Priima nuo 9 iki 10 ryte ir nuo 3 iki 7 po pietų

TALCAHUANO 1025.

Tarp Charcas ir Santa Fe (pirmiau buvo Lavalle)

Dantų Klinika

“PATRICIOS”

CASEROS 2739 Telef. 61 —

Taisomi dantys pirmos rūšies medžiaga, darbai garantuoti.

Priima pats klinikos savininkas

Dr. W. NIJENSOHN

Kalba rusiškai ir vokiškai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 16

Clinica Medica Dental

“SAN TELMO”

DEFENSA 893 — 1 - er PISO BUENOS AIRES

Susirgę bi kokia liga vyrai ir moterys, o taipgi dantų taisymui kreipkitės tik “SAN TELMO” klinikon, kur jus apžiūrės ir pigiai pagydys geriausi vietos gydytojai.

CLINICA EUROPEA

CORRIENTES 2386

Visos venerinės ligos išgydomos.

Eigu Tamsta sergi venerinėm ligom, nenustok vilties!

Bet neieškok ir nelauk stebukladarių, kurie siūlosi Tamstai su fabrikantų reklamom, patentuotais vaistais ir kitoki šundaktariai, žadėdami greitą ir tikrą gydymą.

— Mokytas specialistas nedaro melagingų pažadų, o samoningai gydo ligonį ir jį išgydo daug greičiau.

— SIFILIS išdydomas radikaliai naujausiu planu, patvirtintu Argentinos profesorų Bendruomenės Dermatologijai ir Sifilologijai, su pagalba 914 bismuto ir kitais būdais.

— HONOREJA (triperis) gydo sulig ligos periodo, jos atsiradimo, jos intensyvumo ir t. t. naujais europieškais būdais, kurie veda prie tikro pagijimo.

— Mūsų klinika taip pat gydydo vudurinius ligas, tokiu būdu GALIM ISLAIKYTI MEDICINOS PASLAUGAS dargi tuomet, jeigu ligonis sutinka pas mus savus

— Jeigu Tamsta silpnas, neturi apetito, ar nedagalau ji neapleisk savo ligos! — Ateik į “Kliniką Europa” kur Tamstai patikrins prityręs gydytojas, su kuriuo galėsi susikalbėti sava kalba, ir jeigu Tamsta sergi VIDURIAIS nurodys kaip reikia gydytis, kad visai pasveikti.

— VIDURIU LIGOM PRIKLAUSO: SIRDIES, PLAUCIŲ, KEPENU, INKSTU, PILVO, NERVAI IR T. T. Gydytojai kalba rusiškai.

— PILNAS GYDYTOJO APŽIUREJIMAS 5 PESAI. (Sekanti vizitai pigiau.)

Patariame kaip gydytis namie. Prirašome vaistus sulig ligonio išgalės. Rekomenduojame nemokamas ligonines.

Priima nuo 3 iki 8 valandų vakaro

CLINICA MEDICA RENNER

Rivadavia 2580 DVI KVADROS NUO PLAZA ONCE

VEDAMA GERBIAMAIŠ GYDYTOJAIŠ SPECIALISTAIS

IŠ BUENOS AIRES MIESTO VALDYBOS HOSPITALŲ

BLENORAGIJA — gydoma metodu

Dr. KARL RENNER (iš Vokietijos)

VIENINTELE KLINIKA KURI GYDO ŠIUO METODU

SIFILIS 606 ir 914 — Gydoma be skausmo

VIDURIŲ LIGOS — X SPINDULIAI

MOTERŲ

PATARIMAI VELTUI

Ekonomiškos kainos darbininkams

Priėmimo valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 16 iki 21 valandos. Sekmadieniais nuo 9 iki 12